

“Ngàn Thu Áo Tím”

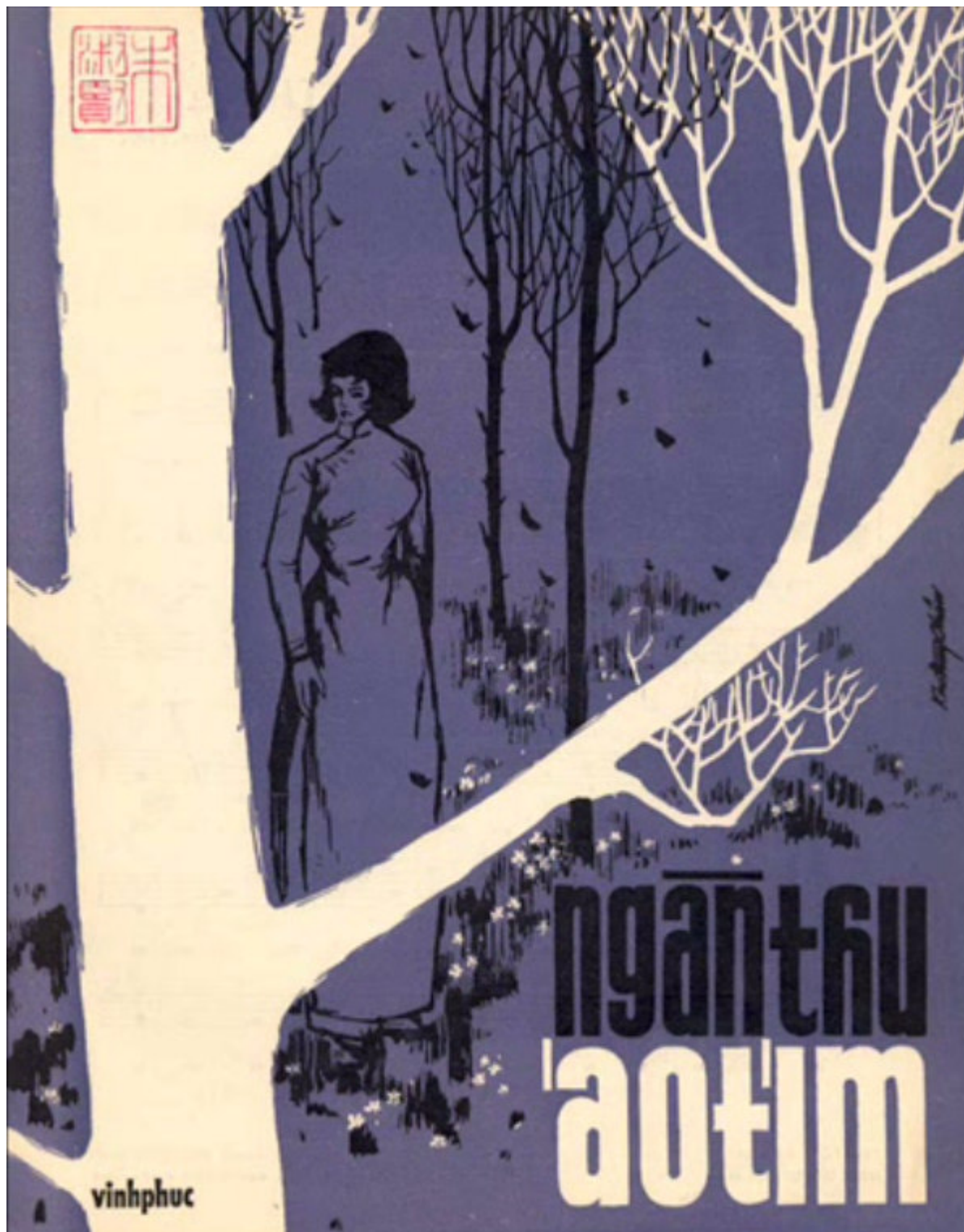
Ca khúc nhạc valse bất tử của “ông hoàng tango” Hoàng Trọng

Trong làng nhạc trữ tình Việt Nam, nhạc sĩ Hoàng Trọng không chỉ nổi tiếng là “Ông vua tango” với rất nhiều những bản tango bất hủ, mà còn ghi dấu ấn với nhiều ca khúc có giai điệu khác như bolero, valse. Trong số 200 ca khúc suốt sự nghiệp, chỉ khoảng 40 ca khúc là do ông tự viết lời, còn lại đều là phổ nhạc từ thơ hoặc nhờ người khác viết lời, nhiều nhất là Hồ Đình Phương và Vĩnh Phúc.

Tác giả Vĩnh Phúc, lâu nay vẫn bị nhầm lẫn là nam giới. Thật ra bà tên thật là Lưu Thị Vĩnh Phúc, được xem là người tình tri kỷ trong âm nhạc của Hoàng Trọng. Con trai cả của nhạc sĩ Hoàng Trọng từng kể về nữ thi sĩ này như sau:

“Cô Vĩnh Phúc làm thơ rất hay, cô không lãng mạn mà rất chững chạc. Có lần em út tôi là Bạch La nghi ngờ cô có tình cảm với cha khi thấy ông phổ hơn 20 bài thơ của cô và trên bản nhạc nào cũng ký tên. Trong một lần, khi cha tôi ước mướm hỏi Bạch La về việc ông muốn lấy vợ mới, Bạch La ngay lập tức phản đối, bảo cha có 3 đứa con là đủ rồi, không muốn có ai về nhà nữa. Từ đó, ông không còn ý định tái hôn, mối quan hệ của ông với Bạch La cũng không còn gần gũi. Đặc biệt, sợ con gái phản đối, ông cũng không còn phổ thơ của cô Vĩnh Phúc nữa”.

Một số nhạc phẩm nổi tiếng của Hoàng Trọng được phổ từ thơ của Vĩnh Phúc như: *Cánh Hoa Yêu*, *Ngàn Thu Áo Tím*, *Tìm Một Ánh Sao*,... Trong đó *Ngàn Thu Áo Tím* được xem là ca khúc điệu valse kinh điển trong nhạc Việt. Bài hát có giai điệu nhẹ nhàng, lãng mạn hoà quyện trong những ca từ da diết, mềm mại và nữ tính:

*Ngày xưa xa xôi em rất yêu màu tím
Ngày xưa vô tư em sống trong trù mến
Chiều xuống áo tím thường thướt tha*

Bước trên đường gắm hoa
Ngắm mây chiều lướt xa

55

NGÀN THU ÀO TÍM

VĨNH - PHÚC

Vĩnh Phúc

MODERATO

Ngày xưa xa - xôi em rất yêu màu tím, ngày xưa vô
tư em sống trong triu - mến chiều xuống áo tím thường thướt tha, bước
trên đường thăm hoa, ngắm mây chiều lướt xa... Từ khi yêu
anh, anh bắt xa màu tím sâu thương cho em mơ - ước chưa kịp
đến... Trời đã rét mướt cùng gió mưa khóc anh chiều tiễn - đưa, thế
thôi tàn giấc mơ ! Anh xa - xôi. Bóng mưa giăng mờ
lối, Anh xa - xôi, áo bay trong chiều rơi, Anh xa - xôi, áo

CẤM TRÍCH DỊCH IN LẠI
HOẶC SỬA LỜI CA KHÁC

Giấy phép số 2696 BTT/BC3/XB
Cấp ngày 28 tháng 9 năm 1964

ôm tím lẻ loi. Tím lên khung trời nhớ-nhung đây - voi Mưa rơi

rơi bóng anh như làn khói... Mưa rơi rơi, bóng anh xa ngàn - khơi.

Mưa rơi rơi có hay chăng lòng tôi Có hay bao giờ bóng người yêu tới.

Từ khi xa anh em vẫn yêu và nhớ mà sao anh

đi, đi mãi không về nữa! Một bóng áo tím buồn ngàn - ngơ, bước

trong chiều gió mưa, khóc thương hình bóng xưa... Ngàn thu mưa rơi, trên

áo em màu tím, ngàn thu đau-thương vương áo em màu tím, nhuộm tím những

chuỗi ngày vắng nhau tháng năm còn lướt mau, biết bao giờ thấy nhau...

FINE

TÁC GIẢ XUẤT BẢN VÀ GIỮ BẢN QUYỀN

Những cô gái trẻ mộng mơ ngày nay thường yêu màu hồng. Nhưng vào thời xưa, màu tím mới là sắc màu được ưa chuộng nhất của các cô gái mới lớn. Bởi màu tím là màu của mộng mơ, là màu áo của những bóng hồng thướt tha trong thơ ca nhạc họa, là màu áo nữ sinh, là màu bút mực tình thư,... Trong tình yêu đôi lứa, màu tím là màu của lãng mạn và đắm say, là sắc màu tượng trưng cho sự thủy chung, son sắt, là màu hoa nhung nhớ khi yêu đương. Trong tâm thức người Việt, màu tím gắn liền với xứ Huế thần kinh, là màu của sự đài các, thanh cao, tao nhã. Chính vì vậy, các cô gái mới lớn thường chọn màu tím để biểu trưng cho vẻ đẹp

trong tính cách và tâm hồn của mình. Những cô gái yêu màu tím cũng là những cô gái rất mộng mơ. Cô gái trong ca khúc cũng không ngoại lệ, mỗi khi mặc lên mình chiếc áo dài màu tím thướt tha, cô ngỡ như mình đã “*bước trên đường ngắm hoa*” và vô tư “*ngắm mây chiều lướt xa*” mơ mộng về một tương lai ngọt ngào, mỹ lệ. Nhưng sự đời nào có dễ dàng như trong mộng tưởng:

*Từ khi yêu anh anh bắt xa màu tím
Sâu thương cho em mơ ước chưa kịp đến
Trời đã rét mướt cùng gió mưa
Khóc anh chiều tiễn đưa
Thế thôi tàn giấc mơ*

Tại sao chàng trai lại bắt cô gái phải “*xa màu tím*”. Phải chăng vì những dự cảm chẳng lành cho mối tình của họ? Bởi trong quan niệm của nhiều người, màu tím cũng chính là màu của nỗi buồn và sự chia ly. Hay bởi khi bắt đầu chớm yêu, vì hoàn cảnh hay vì thời cuộc, chàng trai đã chẳng thể trao cho cô gái một lời hứa hẹn thủy chung? Vì vậy mà chàng trai cũng không muốn cô giữ mãi “*màu tím*” thủy chung, son sắt, mộng mơ đó trong lòng để sâu thương, đau khổ.

Cô gái vừa chạm tay vào tình yêu, chưa kịp tận hưởng những tháng ngày lãng mạn, yêu đương say đắm thì đã phải “*sâu thương*” trong “*gió mưa*” “*rét mướt*”, phải “*khóc*” trong “*chiều tiễn đưa*”.

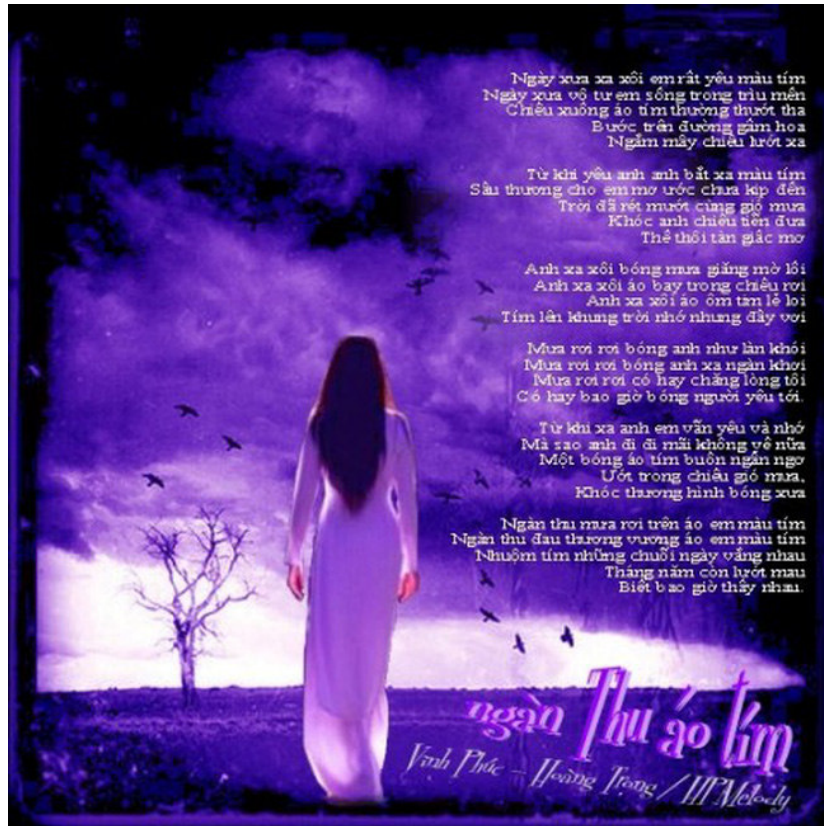
*Anh xa xôi bóng mưa giăng mờ lối
Anh xa xôi áo bay trong chiều rơi
Anh xa xôi áo ôm tim lẻ loi
Tím lên khung trời nhớ nhung đây vơi*

*Mưa rơi rơi bóng anh như làn khói
Mưa rơi rơi bóng anh xa ngàn khơi
Mưa rơi rơi có hay chẳng lòng tôi
Có hay bao giờ bóng người yêu tới*

Tình yêu nồng đượm, da diết nhớ nhung nhưng bóng dáng chàng trai thì đã xa mãi tận chân trời. Từng câu hát rung rung xót xa, đằm lệt, chất chứa nỗi niềm cô quạnh, tuyệt vọng của người con gái.

*Từ khi xa anh em vẫn yêu và nhớ
Mà sao anh đi đi mãi không về nữa
Một bóng áo tím buồn ngẩn ngơ
Khóc trong chiều gió mưa
Khóc thương hình bóng xưa*

Dù anh bắt xa màu tím, dù anh bảo đừng chờ đợi, đừng thủy chung nhưng “*em vẫn yêu và nhớ*”, vẫn chung thủy với “*màu áo tím buồn ngẩn ngơ*”. Em chẳng còn là một cô gái vô tư, hồn nhiên yêu màu tím bằng thứ tình cảm mơ mộng, lãng mạn mới lớn. Em đã trở thành một người phụ nữ chín chắn biết yêu bằng thứ tình cảm sâu sắc, chân phương thật sự, biết đau nỗi đau ly biệt, biết sâu nỗi sâu quạnh hiu, biết ngẩn ngơ, biết trông chờ,... nhưng cái màu tím mơ huyền hoặc ấy vẫn bao lấy đời em như một thứ định mệnh.

*Ngàn thu mưa rơi trên áo em màu tím
 Ngàn thu đau thương vương áo em màu tím
 Nhuộm tím những chuỗi ngày vắng nhau
 Tháng năm càng lướt mau
 Biết bao giờ thấy nhau*

Hình ảnh người con gái áo tím đi qua những mùa thu, ôm trọn nỗi đau vào lòng để chờ đợi người yêu thật đẹp và cũng thật buồn. Tác giả chẳng cần nói gì về mùa thu, chỉ buông xuống mấy chữ “ngàn thu mưa rơi” mà cả bầu trời thu vàng vọt, buồn vắng hiện ra. Màu áo tím của cô gái hiện ra giữa bức tranh thu càng khiến không gian trầm xuống, bi lụy nã nê.

*Bài: Niệm Quân
 Bản quyền bài viết của nhacxua.vn*